

Här är största besluten från Labour-kongressen

UTRIKES ▶ SID 10

"Länsteatrarna får landsbygden att fortsätta leva"

DEBATT ▶ SID 5

Jägerfelds bok sätter ord på det som är svårt

KULTUR ▶ SID 21

Söndag 29 september 2019 | WWW.ETC.SE

DAGENS ETC

EN RÖD DAGSTIDNING FÖR ETT GRÖNARE SVERIGE

Sveriges enda dagstidning utan fossila annonser!

Vi har inte råd att anse människor förlorade – det gäller att hålla ihop samhället.

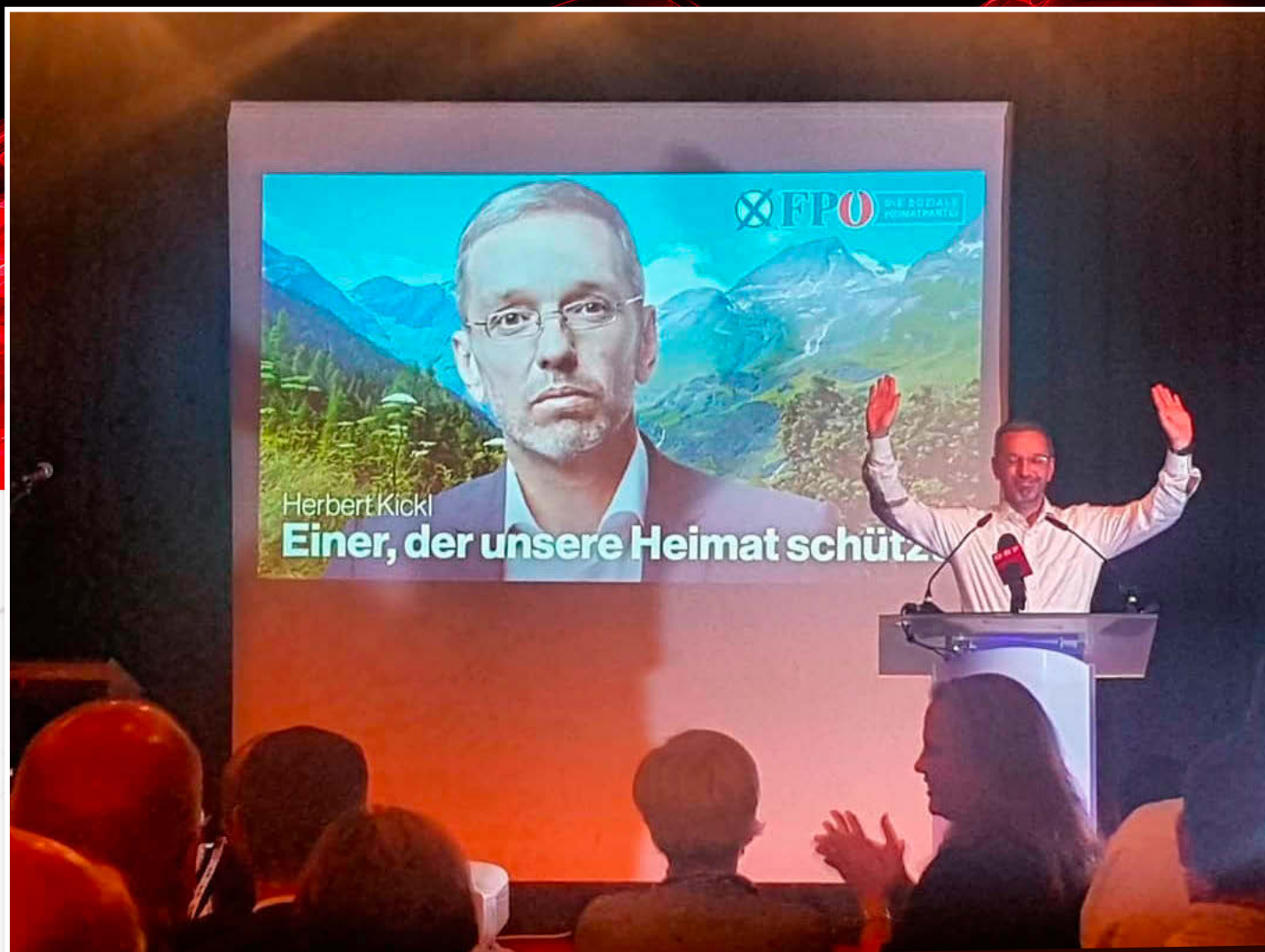
SID 2 / KAJSA EKIS EKMAN

"Till dundrande applåder stegar den högerradikala partieliten in i festsalen i Salzburg."

Idag går Österrike till val och det högerradikala Frihetspartiet (FPÖ) hoppas på en andra chans efter skandalen med Ibiza videon. Joakim Medin lyckades ta sig in på partiets kampanjmöte på ett slott utanför Salzburg. En sluten värld med bomberjackor, krucifix-halsband, lederhosen – och öppen rasism.

▶ SID 6-8

FPÖ vill åt makten – hetsar mot muslimer och all mångkultur

Dagens ETC på plats när högerradikalerna samlas på slott i

På söndagen går Österrike till nyval och den stora frågan är vem de konservativa, som förväntas vinna, ska bilda koalitionsregering med. Dagens ETC tar sig in på högerradikalernas valmöte på ett slott – men besöker också socialdemokraternas valrörelse i en förtort.

Den pampiga musiken med dragspel och tuba läcker ut från värdshusets fönster. På gatan nedanför står det flera dussin poliser, som redan har omhändertagit några antirasistiska aktivister. Det högerradikala Frihetspartiet (FPÖ) har kommit till Salzburg och ska strax börja sitt valkampanjmöte vid foten av ett medeltidsslott.

I värdshusets festsal har det samlats hundratals människor

PÅ PLATS I ÖSTERRIKE
JOAKIM MEDIN
dagens@etc.se

av alla möjliga typer. Kostymklädda broilers med klackringar, tatuerade biffar med bomberjackor, gummor och gubbar med krucifixhalsband. Vissa av besökarna är klädda i traditionella dräkter med lederhosen och dirndl.

ÖVP blir störst

Idag söndag är det nyval i Österrike. Den förra koalitionsregeringen med FPÖ och landets största parti, det konservativa

Folkpartiet (ÖVP), kollapsade i maj på grund av skandalen kring "Ibizavideon". Allt tyder på att ÖVP på nytt kommer bli störst parti och att Sebastian Kurz, som var rikskansler fram tills i maj, ännu en gång erövrar ämbetet och kommer bilda en koalitionsregering.

Den stora frågan är om det på nytt blir med FPÖ, landets tredje största parti, eller istället med socialdemokraterna i SPÖ och dess spetskandidat Pamela Rendi-Wagner? Och vilka blir de politiska konsekvenserna?

"Samhället fiende nummer ett"

Till dundrande applåder stegar den högerradikala partieliten in i festsalen i Salzburg. I spetsen går Herbert Kickl, FPÖ:s gruppleddare i parlamentet som innehade jobbet som Österrikes inrikes-

Islam inte är en del av Österrike!
Vi är snarare ett bålverk mot islam!

Herbert Kickl, FPÖ:s gruppleddare i parlamentet

minister fram till vårens skandal. Kickl tar plats i talarstolen. Han säger att partiet ständigt är offer för förföljelse.

– Vi utmålas alltid som samhällets fiende nummer ett i medierna, eftersom vi vägrar vika oss en millimeter från våra principer. För att vi har våra egen agenda. Och för att vi vågar kritisera EU!

Applåder. Kickl pratar länge och om allt möjligt. Om att de unga måste ha mer respekt för lärarna. Om kampen mot terrorism. Han upprepar sitt skräckmantra, som just nu sitter klistrat på partiets valaffischer över hela landet: Utan oss går Kurz till vänster!

Det är endast Österrikes patrioter, säger han, som kan förhindra vänsterns samhällskonsekvenser: mångkultur, regnbåg-

Glada anhängare firar med FPÖ i Salzburg, där partiföreträdare går till angrepp mot allt från islam till Greta Thunberg. Raphael Sternberg: Raphael Sternberg menar att ÖVP:s ideologiska vändning har gjort det mycket svårt för Socialdemokraterna att samarbeta med dem på nytt.

Salzburg: "Lederhosen, krucifix och bomberjackor"

svärderingar och rastafariflåtor. Kickl hånar även Greta Thunberg och Fridays for Future, som han tycker är fejkad klimatalarmism. Men allra högst applåder tilldrar han sig när han pratar om invandring.

– Österrike slog tillbaka det Osmanska rikets belägring av Wien 1683. Men det känns som att turkarna besegrade oss, för idag har de ändå tagit över samhället. Islam inte är en del av Österrike! Vi är snarare ett bälverk mot islam!

"Kurz är ändå realist"

I en paus går jag ut för att röka vid värdshusets entré. Där står flera unga män som ingår i ledningen i FPÖ:s ungdoms-

förbund i Salzburg. Samtliga är högutbildade. Kanske utgör de en framtida elit i partiet. En blond man som heter Michael kommer fram och hälsar. Han bär lederhosen.

Michael berättar att han går klädd så nästan dagligen, men att det vore omöjligt att besöka österrikiska städer invandrantäta förorter – "ghetton", som han kallar dem – iklädd lederhosen. På grund av "hån och hot".

– Detta är även ett hot mot våra traditioner. Vår kultur håller på att dö ut. Därför anslöt jag mig till partiets ungdomsförbund.

Precis som många andra västländer går det en politisk spricka

Ibiza-skandalen

● **Flera oklarheter kvarstår ännu kring den så kallade Ibiza-videon. Allt var en fälla: en villa på Ibiza hade riggats med kameror och en kvinna hade anlitats till att spela oligarkdotter. Vem eller vilka som står bakom är ännu inte helt klart, men en advokat har trätt fram och talat om det som ett initiativ av civilsamhället. En tysk komiker hade också vetskap om detaljer i förväg.**

● **Medierna som publicerade materialet, tyska Der Spiegel och Süddeutsche Zeitung, upprätthåller sitt källskydd. Det är även oklart varför videon inte kom ut redan inför valet 2017.**

mellan stad och landsbygd, i Österrike. Mellan socialkonserverativa och modernister, mellan nationalisterna och det mångkulturella samhället. FPÖ eldar på och utnyttjar detta, varför man har behållit ett tjugoprocentigt stöd bland väljarna trots alla skandaler.

FPÖ har inte varit försiktiga med att häckla även Kurz som en modern stadsbo, under sitt kampanjande. Men Michael och hans partikamrater tror att en sannolikt mellan högerradikalerna och de konservativa ändå lär komma till stånd.

– Kurz är trots allt även realist. Han vet vart Österrike är på väg och att utvecklingen måste stoppas. Vi är den enda kraften som kan hjälpa honom med det, säger Michael.

Men under sin tid vid makten har FPÖ redan visat att de är

ett hot mot både stabilitet och demokratiska funktioner om de får makten. Exempelvis avslöjades det 2018 att Kickls stab vid inrikesministeriet hade fört listor över kritiskt granskande medier. Man kontaktade Österrikes polismyndighet och sa att polisen inte längre bör ge information till sådana medier.

Inrikesministeriet lät konfiskera filer från landets underrättelsemyndighet, som avslöjade informanter som infiltrerat högerradikala rörelser. I april 2019 visade det sig även att Österrike inte längre fick ingå i den europeiska gemenskapens forum för att dela underrättelseinformation, eftersom FPÖ:s band till Ryssland och Vladimir Putin utgjorde ett säkerhetshot.

I huvudstaden Wien besöker jag Großfeldsiedlungsbad, ►

Se video från FPÖ:s möte på www.etc.se

Vi klimatkompenserar
alla reportageresor.
Läs mer på
ETC.SE/klimat

Angela och Yasemin valarbetar för SPÖ och ser stora svårigheter i att tala med folk som tagit till sig den förra högerregeringens invandringspolitik.

BILD JOAKIM MEDIN

en av de förorter som FPÖ pekar ut som det nya Turkiet. Där har socialdemokraterna i SPÖ ställt upp kampanjbord vid tunnelbanans entré och jag träffar de två partivalarbetarna Angela och Yasemin, som delar ut flygblad.

"Dubbelmoral"

Yasemins föräldrar kom som arbetskraftsinvandrare från Turkiet för många år sedan. Hon står och suckar över en skäggig, vit man i övre medelåldern som har en högljudd diskussion om "misslyckad integration" med en annan valarbetare.

– Det är nästan omöjligt att få sådana personer på andra tankar. Och det är ett problem att den förra högerregeringen själv har bäddat för större integrationsproblem, säger hon.

Yasemin har tidigare jobbat

inom den offentliga integrationssektorn, med att undervisa nyanlända i tyska och förmedla jobb till dem. Hon miste jobbet när koalitionsregeringen ÖVP-FPÖ skar ner på dessa satsningar, i syfte att "inte uppmuntra migration".

– Snacka om dubbelmoral. Både ÖVP och FPÖ pratar hela tiden om invandring och samtidigt skar man ner på insatser som skulle göra saker bättre. Det är som att man medvetet har velat skapa problem att fortsätta peka ut, säger Yasemin.

Hot mot demokratin

Så här lyder en ofta förekommande kritik mot ÖVP. I det socialdemokratiska parti-högkvarteret i centrala Wien berättar SPÖ:s talesperson Raphael Sternberg att ÖVP var

det ett klassiskt kristdemokratiskt, konservativt parti, innan den unge Sebastian Kurz blev ordförande. I många år styrdes Österrike av en koalitionsregering bestående av ÖVP och socialdemokratiska SPÖ.

– Efter att han tog över blev det mer högerpopulistiskt. Man kan inte jämföra partiet före och efter, säger Raphael Sternberg.

Kopierade FPÖ

I valet 2017 kopierade Kurz till stora delar FPÖ:s högerradikala politik om invandring och integration – och väljarsiffrorna ökade. Det ideologiskt gränsöverskridande samarbetet mellan socialdemokraterna och de konservativa var aldrig särskilt enkelt att få till stånd. Efter ÖVP:s ansiktsbyte har det blivit ännu mindre sannolikt att ett

"Vår kultur håller på att dö ut. Därför anslöt jag mig till partiets ungdomsförbund."

Michael, på FPÖ:s valmöte.

nytt samarbete går att upprätta efter nyvalet.

– Jag ser att delar av FPÖ:s politik hotar demokratin. Idag har Kurz gjort ÖVP till en kopia av högerradikalerna, vilket är väldigt farligt. Därför är det också svårt för oss socialdemokrater att bilda regering med ÖVP igen, säger Raphael Sternberg.

Därmed finns det en tydlig risk att Österrike dels kan komma att få en likadan höger-radikalt präglad koalitionsregering, som redan orsakat mycket tumult och oro under sin 18 månader långa existens.

Men det betyder också att Österrike kan komma att röra sig åt en helt ny politisk modell, bort från det samförstånd och den kompromissvilja som präglat stora delar av efterkrigstiden. ●